

SLOVENSKO-ALBANSKI SLOVAR FJALOR SLLOVENISHT-SHQIP

Pripravila: Petra Korpar

šolsko leto 2018/2019

Jeziki štejejo

Languages matter

Namen slovarja

Osnovna šola Franca Rozmana - Staneta Maribor je del projektne skupine JeŠT – Jeziki štejejo. Gre za petletni projekt, ki je podprt s strani Evropske unije, in namenja posebno pozornost manj razširjenim oziroma v našem izobraževalnem okolju manj poučevanim jezikom. Jezikom, ki jim šolska politika v zadnjih desetletjih ni bila najbolj naklonjena (latinščina, grščina), in jezikom priseljencev.

V sklopu sodelovanja v projektu smo se na šoli zato odločili narediti slovensko-albanski slovar, ki je namenjen učencem priseljencem in učiteljem, ki se srečujejo s poučevanjem le-teh.

Beseda k slovarju

Zaradi slabih ekonomskih razmer v družini je velika večina priseljencev bila primorana zapustiti svojo družino, dom, državo in oditi v tujino zaradi želje po boljšem življenju. Nenadoma se morajo vključiti v novo okolje, družbo, kulturo in jezik, ki ga pred prihodom v tujino sploh niso poznali. Otroci se ob prihodu v Slovenijo vključijo v slovensko šolo, pri tem pa se soočajo z nezmožnostjo govornega in pisnega sporazumevanja v slovenščini, kar jim otežuje razumevanje učnih vsebin, sledenje pouku, razumevanje šolskih navodil, opravljanje pisnih in ustnih ocenjevanj ter vključitev v slovensko učno in družbeno okolje. Slovenščina je za njih tuj jezik, a kar naenkrat za njih postane ne le jezik novega okolja, pač pa tudi učni jezik in učni predmet. Znajdejo se v situaciji, ki je za večino nas nepredstavljiva. Ob vstopu v šolo navadno ne razumejo niti osnovnih izrazov, njihovo znanje pa zaradi nerazumevanja jezika na začetku ovrednotimo kot pomanjkljivo, nemalokrat pa kot neznanje.

Nekaj ur za učenje slovenščine za priseljence sicer dodeli Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, a je učencev tujcev vedno več, ur pa veliko premalo, da bi se lahko hkrati učili slovenskega jezika in učnih vsebin. Učenci priseljenci s slovanskim maternim jezikom imajo veliko prednost vsaj na začetni stopnji, saj lahko zaradi razumevanja slovenščine hitreje napredujejo, poleg tega tudi učitelji razumemo učenca, ki govori srbsko, bosansko ... Na drugi strani pa albanski in

slovenski jezik sodita v različni jezikovni skupini in sta jezikovno precej oddaljena. Učitelji ne razumemo albansko, učenci pa ne slovensko, tako da je sporazumevanje izredno oteženo.

Trenutno ni urejene zakonodaje, ki bi za otroke priseljence pred vpisom v slovenske šole odredila določeno stopnjo znanja slovenščine in ni usklajena z zakonodajo držav članic Evropske unije. Pred vstopom v slovensko učno okolje v svoji državi niso imeli ne učenci priseljenci ne njihovi starši (ali vsaj eden izmed njih) možnosti seznanitve s slovenščino, kaj šele sistematičnega učenja slovenskega jezika. To bi bilo tudi zmotno pričakovati, saj so selitve v tujino velikokrat nenadne in nenačrtovane, tako da se zaradi tega tudi ni možno ustrezno predčasno pripraviti na slovenščino kot jezik novega okolja.

Z namenom, da bi tako učencem priseljencem kot učiteljem bilo lažje, sem se v okviru projekta JeŠT odločila za izdelavo slovensko-albanskega slovarja, ki vsebuje osnovne sporazumevalne vzorce in besede z različnih področij za boljše razumevanje v šoli in v vsakdanjem življenju. S tem bi poskušala omiliti komunikacijske zadrege in ovire, ki nastanejo na začetku med učenci priseljenci, njihovimi sošolci s povečini slovenskim maternim jezikom in z učitelji, ki jih poučujejo. Namenjen pa je lahko tudi staršem priseljencev, ki za uspešno vključitev v slovensko šolsko okolje prav tako potrebujejo osnovno znanje slovenščine. Slovar vsebuje osnovne informacije in ga je možno nadgraditi oz. besede s posameznih področji kadarkoli dodati.

Slovar se lahko uporablja samostojno, prav tako pa v uporabi z učbeniki ali delovnimi zvezki za učence tujce.

Petra Korpar,
koordinatorica projekta JeŠT

KAZALO VSEBINE

O ALBANSKEM JEZIKU	6
SLOVENSKA ABECEDA	7
ALBANSKA ABECEDA	7
TO SEM JAZ	8
DRŽAVE in NARODI	8
MOJA DRUŽINA	9
DOM	10
OBLAČILA, MODNI DODATKI	11
POZDRAVI	11
OSNOVNI VLJUDNOSTNI IZRAZI	12
VLJUDNOSTNI IZRAZI – SPORAZUMEVANJE	12
IZRAZI MNENJA IN POČUTJA	12
BARVE	13
ŠTEVILA	14
LETNI ČASI	15
MESECI	15
DNEVI V TEDNU, DELI DNEVA	16
VREME	16
DELI TELESA	17
POKLICI	18
OBROKI	18
PRIPOMOČKI PRI PREHRANJEVANJU	18
ZAJTRK, MALICA	19
MESO	20
ZELENJAVA IN PRILOGE	20

SADJE	21
ZAČIMBE.....	21
PROSTORI V ŠOLI.....	22
ŠOLSKI PREDMETI.....	22
PREDMETI V ŠOLI	23
V ŠOLI – SPORAZUMEVALNI VZORCI	24
MATEMATIKA	25
LIKI, TELESA	26
SLOVENŠČINA.....	28
NARAVA – geografija, naravoslovje	29
ZGODOVINA.....	30
GLASBILA	31
LIKOVNA UMETNOST	31
IZBRANI GLAGOLI	32
IZBRANI PRIDEVNIKI.....	34
IZBRANI PRIDEVNIKI – nasprotja.....	36
IZBRANI PRISLOVI.....	36
MESTO	38
PREVOZNA SREDSTVA.....	39
JAVNI NAPISI.....	40
MEDIJI.....	40
Uporabljena literatura in viri	41
MOJI ZAPISKI, MOJE BELEŽKE	43
NOVE BESEDE – MOJ DODATNI SLOVAR	46

O ALBANSKEM JEZIKU

Albanščina je eden najstarejših jezikov Balkana in Evrope. Albanci naj bi bili neposredni potomci Ilirov, zato naj bi tudi albanščina izvirala iz stare ilirščine. Sama beseda Ilir v današnji albanščini tudi pomeni »i lirë«, kar pomeni svoboden.

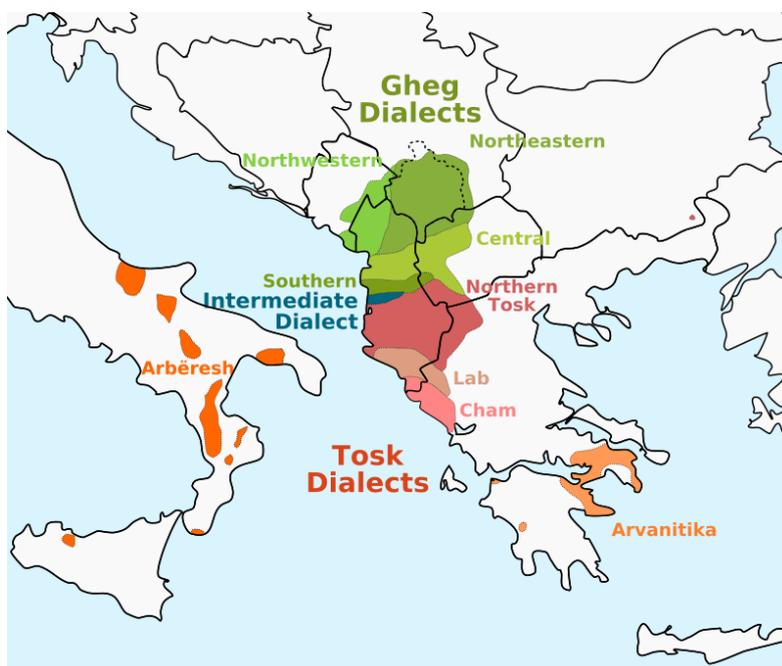
Albanščina pripada skupini indoevropskih jezikov in

predstavlja posebnost, saj nima nobene podrobnosti s

temi skupinami. Predstavlja neke vrste enklavo med sosednjimi jeziki, saj kljub temu da je indoevropski jezik nima nikakršnih stičnih točk s sosednjimi jeziki.

Albanščina se govori v veliko državah: Albaniji, Kosovu, Makedoniji, Črni Gori, južni Srbiji, severni Grčiji ... Albanski jezik ima dve narečji – gegë in toskë. Narečje gegë govorijo Albanci v Severni Albaniji in državah nekdanje Jugoslavije, toskë pa prebivalci južne in osrednje Albanije. Albanščina se je pisala in govorila v obeh dialektih do pravopisnega kongresa v Tirani leta 1972, ko se je uvedla novo sestavljena knjižna različica iz obeh dialektov, a z nekaj več besedišča iz narečja toskë. Danes se ta različica uporablja kot enoten albanski knjižni jezik v uradnem govoru in pisanju oz. pravopisu.

Albanščino so v preteklosti pisali z več abecedami glede na versko skupnost, kateri so pripadali. V rabi je bila arabska beseda (pri muslimanskih intelektualcih), grška in cirilica (pri pravoslavni Albancih) ter latinska (pri katolikih). Leta 1908 je bil v Manastiru (Bitola) kongres, na katerem so sprejeli enotno abecedo, ki sloni na latinici in ima 36 črk (29 soglasnikov in 7 samoglasnikov).

Razširjenost albanščine oz. njenih dialektov (vir: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d1/Albanian_dialects.svg/800px-Albanian_dialects.svg.png)

SLOVENSKA ABECEDA

Slovenska abeceda ima 25 črk, od tega 20 soglasnikov in 5 samoglasnikov.

A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	Š	T	U	V	Z	Ž
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

a	b	c	č	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	š	t	u	v	z	ž
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ALBANSKA ABECEDA

Albanska abeceda ima 36 črk, od tega 29 soglasnikov in 7 samoglasnikov.

A	B	C	Ç	D	DH	E	Ë	F	G	GJ	H	I	J	K	L	LL	M	N	NJ	O	P	Q
---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	----	---	---	----	---	---	---

R	RR	S	SH	T	TH	U	V	X	XH	Y	Z	ZH
---	----	---	----	---	----	---	---	---	----	---	---	----

a	b	c	ç	d	dh	e	ë	f	g	gj	h	i	j	k	l	ll	m	n	nj	o	p	q
---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	----	---	---	----	---	---	---

r	rr	s	sh	t	th	u	v	x	xh	y	z	zh
---	----	---	----	---	----	---	---	---	----	---	---	----

Izgovarjava črk, ki jih v slovenski abecedi ni:

çe - identičen slovenskemu č

ë - izgovarja se kot polglasnik e

gj - izgovarjava kot mehki đ

l - hkratni izgovor lj

ll - enak slovenskemu l

nj - hkratna izgovarjava nj

q - kot mehki č – ć

rr - ojačan r, večje število vibracij z vrhom jezika

sh - ustreza slovenskemu š

th - izgovarjava kot v angleških besedah *there, than, them* (ni zvočen)

dh - izgovarjava kot th, vendar je zvočen

x - hkratna izgovarjava dz

xh - izgovarjava kot dž

y - kot ü

zh - ustreza slovenskemu ž

TO SEM JAZ

Ime mi je ...	Emri im është/Unë quhem ...
Star/a sem 15 let.	Jam 15 vjeç/e.
Prihajam iz ...	Vij nga ...
Rojstni dan imam ...	Datëlindjen e kam me ...
Govorim angleško in albansko.	Flas anglisht dhe shqip.
Moja telefonska številka je ...	Numri im i telefonit (i celularit) është ...
Moj elektronski naslov je ...	Adresa ime e postës elektronike është ...
Tukaj podpišite, prosim.	Firmos/nënshkruaj këtu, të lutem.
EMŠO, prosim.	Numrin personal.

DRŽAVE in NARODI

Albanija, Albanec	Shqipëri, Shqiptar
Anglija, Anglež	Angli, Anglez
Avstralija, Avstralec	Australi, Australian
Avstrija, Avstrijec	Austri, Austrian
Belgija, Belgijec	Belgijkë, Belgjian
Bolgarija, Bolgar	Bullgari, Bullgar
Češka, Čeh	Çeki, Çek
Danska, Danec	Danimarkë, Danez
Finska, Finec	Finlandë, Finlandez
Francija, Francoz	Francë, Francez
Grčija, Grk	Geqi, Grek
Irska, Irec	Irlandë, Irlandez
Italija, Italijan	Itali, Italian
Japonska, Japonec	Japoni, Japonez

Kitajska, Kitajec	Kinë, Kinez
Litva, Litvanec	Lituan, Lituan
Madžarska, Madžar	Hungari, Hungarez
Nemčija, Nemec	Gjermani, Gjerman
Nizozemska, Nizozemec	Hollandë, Hollandez
Norveška, Norvežan	Norvegji, Norvegjez
Poljska, Poljak	Poloni, Polak
Romunija, Romun	Rumani, Rumun
Rusija, Rus	Rusi, Rus
Slovaška, Slovak	Slllovak, Slllovak
Španija, Španec	Spanjë, Spanjoll
Švedska, Šved	Suedi, Suedez
Švica, Švicar	Zvicërr, Zvicërian
Turçija, Turek	Turqi, Turk
ZDA, Američan	SHBA, Amerikan

MOJA DRUŽINA

oče, očka	babë, babi
mama	nena, mami
brat	vëlla
sestra	motër
dedek	gjysh
babica	gjyshe
stric	xhaxha, daje
teta	halle, teze
bratranec	kushëri
sestrična	kushërirë
dojenček	foshnje
otrok, otroci	fëmi, fëmijë
fant	djalë
dekle	vajzë

mož	burrë
žena	grua

DOM

balkon, terasa	ballkoni, terasë
dnevna soba	dhomë ndeje, dhoma editës
garaža	garazhi
hodnik	korridori
jedilnica	dhomë ngrënie
kabinet	kabineti
kavč	divan, krevet
klet	bodrum
kopalnica	banjë
kuhinja	kuzhinë
mladinska soba	dhoma për të rinj
oprema	pajisja
otroška soba	dhomë për fëmijë
pisarna	zyrë
podstrešje	papafingo/mansardë
pohištvo	mobilie
pritličje	përdhesja
prvo/drugo/tretje nadstropje	kati i parë/i dytë/i tretë
shramba	qilar
spalnica	dhomë gjumi
stranišče	nevojtoire
terasa	tarracë
vt	kopsht
(vrtna) uta	shtëpizë kopshti

OBLAČILA, MODNI DODATKI

bluza	bluzë
dežnik	ombrellë/qadër
čevlji	këpucë
hlače	pantallona
hlačne nogavice/najlonke	pantyhose/hollopke
jakna	xhaketë
kavbojke	xhinse
kravata	kravatë
krilo	fund
majica s kratkimi/dolgimi rokavi	fanellë/bluzë (me mëngë të shkurtra/gjata)
nahrbtnik	çantë shpine
obleka	fustan
očala	syze
pas	rrip
plašč	pallto
pulover	pulovër/triko/qjemper
srajca	këmishë
suknjič	mallotë/xhaketë
torbica	çantë

POZDRAVI

Dobro jutro!	Mirëmengjes!
Dober dan!	Mirëdita!
Dober večer!	Mirëmbërëma!
Lahko noč!	Nantën e mirë!
Nasvidenje!	Mirupafshim!
Zdravo!	Tungjatjeta!

Adijo!	
--------	--

OSNOVNI VLJUDNOSTNI IZRAZI

Hvala!	Faleminderit!
Prosim!	Ju lutem!
Oprostite!	Më falni!
Se opraviçujem!	Më falni!/Kërkaj falje!
Dober tek!	Ju bëftë mirë!

VLJUDNOSTNI IZRAZI – SPORAZUMEVANJE

A lahko ponovite, prosim?	A mund ta përsërisni ju lutem?
A mi lahko pomagate, prosim?/A vas lahko prosim za pomoç?	A mund të më ndihmoni ju lutem?/A mund t'ju kërkoj ndihmë?
A vas lahko nekaj vprašam?	A mund t'ju pyes diçka?
Hvala za pomoç.	Falemnderit për ndihmën.
Izvolite.	Urdhëroni.
Potrebujete pomoç?	A ju nevojitet ndihmë?
Se opraviçujem za zamudo.	Më falni për vonesën.
Upam, da vas ne motim.	Shpresoj që nuk ju shqetësojë.
Vse najboljše za rojstni dan.	Shumë urime për ditëlindjen tënde. / (Qdo të mirë për ditëlindjen tënde.)

IZRAZI MNENJA IN POÇUTJA

jaz sem za	unë jam pro
jaz sem proti	unë jam kundër
motiš se	gabim e ke
ne strinjam se z vami	nuk pajtohem me ju
nimate prav	s'keni të drejtë
prav imate	keni të drejtë

strinjam se z vami	jam dakort me ju
tako je	ashtu është
temu nasprotujem	këtë e kundërshtoj
boli me	më dhemb
dolgčas mi je	mërzitem
moti me	më pengon
mudi se mi	nxitohem
ne da se mi/ne ljobi se mi	s'më jepet
slabo mi je	ndjehem keq
veseli me	gëzohem
vroče mi je	kam vapë
vseeno mi je	s'më bën përshtypje
všeč mi je	më pelqen
zanima me	më intereson

BARVE

bela	e bardhe
rumena	e verdhë
oranžna	portokalli
rdeča	e kuqe
roza	rozë/pembe
vijolična	vjollcë
modra	e kaltër
zelena	e gjelbërt
rjava	kafe
siva	hiri
črna	e zezë
srebrna	argjendi
zlata	ari

ŠTEVILA

0	nič	zero
1	ena	një
2	dve	dy
3	tri	tre
4	štiri	katër
5	pet	pesë
6	šest	gjashtë
7	sedem	shtatë
8	osem	tetë
9	devet	nëntë
10	deset	dhjetë
11	enajst	njëmbëdhjetë
12	dvanajst	dymbëdhjetë
13	trinajst	trembëdhjetë
14	štirinajst	katërmbëdhjetë
15	petnajst	pesëmbëdhjetë
16	šestnajst	gjashtëmbëdhjetë
17	sedemnasjt	shtatëmbëdhjetë
18	osemnajst	tetëmbëdhjetë
19	devetnajst	nëntëmbëdhjetë
20	dvajset	njëzet
30	trideset	tridhjetë
40	štirideset	dyzet (katërdhjetë)
50	petdeset	pesëdhjetë
60	šestdeset	gjashtëdhjetë
70	sedemdeset	shtatëdhjetë
80	osemdeset	tetëdhjetë
90	devetdeset	nëntëdhjetë
100	sto	njëqind

200	dvesto	dyqind
300	tristo	treqind
400	štiristo	katërqind
500	petsto	pesëqind
600	šeststo	gjashtëqind
700	sedemsto	shtatëqind
800	osemsto	tetëqind
900	devetsto	nëntëqind
1000	tisoč	njëmijë

LETNI ČASI

pomlad	pranverë
poletje	verë
jesen	vjeshtë
zima	dimër

MESECI

januar	janar
februar	shkurt
marec	mars
april	prill
maj	maj
junij	qershor
julij	korrik
avgust	gusht
september	shtator
oktober	tetor
november	nëntor
december	dhjetor

DNEVI V TEDNU, DELI DNEVA

ponedeljek	e hënë
torek	e martë
sreda	e mërkurë
çetrtek	e enjte
petek	e premte
sobota	e shtunë
nedelja	e diel
dan	ditë
noç	natë
polnoç	mesnatë
jutro	mëngjes
teden	javë
mesec	muaj
leto	vit
praznik	festë

VREME

sončno	me diell
oblačno	me re, vranesire
nevihtno	me stuhi
megleno	me mjegull
sneženo	me bore
vetrovno	me ere
mrzlo, hladno	ftohtë
vroče	nxehhtë
mavrica	ylberi
sonce	diell
oblak	re
veter	erë/frymë

megla	mjegull
dež	shi
nevihte	stuhitë
padavine	reshje
sneg	borë
toča	breshër

DELI TELESA

glava	kokë
obraz	fytyrë
roka	dorë
rama	sup
prst	gisht
stegno	kofshë
noga	këmbë
prst	gisht
koleno	gju
stopalo	shputë, shputa
čelo	ballë
lasje	flok
oči	sy
uho	vesh
nos	hundë
usta	gojë
zob, zobje	dhëmb, dhëmbë
jezik	gjuha
brada	mjekër
vrat	qafë
lice	faqe

POKLICI

zdravnik	mjek
medicinska sestra	infermiere
zobozdravnica	dentist
tajnica	sekretar
ravnatelj	drejtor (eshë)
učitelj, učiteljica	mësues, mësuese
hišnik	pastrues
kuhar	kuzhinjer
knjižničarka	bibliotekare
policist	police
gasilec	zjarrfikës

OBROKI

zajtrk	mëngjesi
kosilo	drekë
večerja	darkë
malica	kafjallë

PRIPOMOČKI PRI PREHRANJEVANJU

miza	tryezë
namizni prt	mbulesa e tryezës
stol	karrikë
kozarec	gotë
steklenica	shishe
prtiček	pecetë, servetë
skodelica	filxhan
žlica	lugë

vilice	pirun
nož	thikë
krožnik	pjatë

ZAJTRK, MALICA

kava	kafe
mleko	qumësht
čaj	çaj
kakav	kakao
maslo	gjalpë
marmelada	marmelatë
med	mjaltë
kruh	bukë
sendviç	sanduiç
pašteta	pashtetë
hrenovke	salsiqe

MESO

juha	supë
riba	peshk
govedina	mish gjedhi
teletina	mish viçi
svinjina	mish derri
perutnina	shpezë
klobasa	suxhuk

ZELENJAVA IN PRILOGE

blitva	rrepë
buča	kungull
cvetača	lulelakër
fižol	fasulje
gobe	kërpudha
grah	bizele
korenje	karotë
krompir	patate
kumare	tranguj
paprika	spec
paradižnik	domate
rdeča pesa	repë e kuqe
solata	sallatë
špinača	spinaq
zelje	lakër

SADJE

ananas	ananas
banana	banane
borovnica	boronicë
breskev	pjeshkë
češnja	qersh
grozdje	rrush
hruška	dardhë
jabolko	mollë
jagoda	dredhëz
limona	limon
lubenica	shalqi
malina	mjedhër
mandarina	mandarinë
melona	pjepër
pomaranča	portokall
sliva	kumbull
mandelj	bajame
oreh	arrë
lešnik	lajthi

ZAČIMBE

česen	hudhër
čebula	qepë
olje	vaj
kis	uthull
sol	krip
sladkor	sheqer
poper	piper

peteršilj	majdanoz
-----------	----------

PROSTORI V ŠOLI

učilnica	klasë
zbornica, pisarna za učitelje	zyrë
WC	nevojto
jedilnica	mensë
kuhinja	kuzhinë
šolsko dvorišče	oborri i shkollës
telovadnica	gjimnazi
garderoba	garderobë
knjižnica	bibliotekë
laboratorij	laborator
pisarna	zyrë
avla	hajat
hodnik	korridor
stopnice	shkallë

ŠOLSKI PREDMETI

matematika	matematikë
slovenščina	sllovenishtja
angleščina	anglishtja
nemščina	gjermanishtja
šport	edukatë fizike, gjimnastikë
glasbena umetnost	muzika
likovna umetnost	art
spoznavanje okolja	mjedis
družba	lëndët shoqërore
gospodinjtvo	ekonomia shtëpiake/amvisëria

naravoslovje	shkenca natyrore
geografija	gjeografi
zgodovina	histori
tehnika in tehnologija	mjeshtëria
kemija	kimi
biologija	biologji
fizika	fizikë
šah	shah
turistična vzgoja	edukimi turistik
retorika	retorikë
šolsko novinarstvo	gazetari

PREDMETI V ŠOLI

učenec, učenka	nxënës, nxënëse
šola	shkolla
zvonec	zile
tabla	dërrasë e zezë, tabelë
knjiga	libër
stol	karrige
kreda	shkumës
lepilo	ngjitës
peresnica	kuti lapsash
šilček	mprehëse
radirka	gomë
šolska torba	çantë shkolle
škarje	gërshërë
pisalna miza	tryezë pune/shkrimi
domača naloga	detyrë shtëpie
papir	letër
pero, penkalo	stilograf
svinčnik	laps

ravnilo	vizore
računalnik	kompjuter

V ŠOLI – SPORAZUMEVALNI VZORCI

S poukom začnemo ob sedmih zjutraj in končamo ob dveh.	Me mësिम fillojmë në ora shtatë të mëngjesit dhe përfundojmë në ora dy.
Kdaj se konča pouk?/Kdaj končamo s poukom? – Pouk se konča ob petnajst čez dve.	Kur përfundon mësimi?/Kur përfundojmë me mësिम? – Mësिम përfundon në dy e pesëmbëdhjetë.
Ura matematike danes odpade.	Ora e matematikës sot nuk mbahet.
Tretjo uro imamo nadomeščanje.	Orën e tretë kemi zëvendësim.
Ali je gospa Korošec v zbornici?	A është zonja Koroshec në sallën e arsimtarëve?
Kaj imamo danes na urniku? – Na urniku imamo matematiko, telovadbo (športno vzgojo) in dve uri slovenščine.	Çfarë kemi sot në orar? – Në orar kemi matematikë, gjimnastikë (edukatë fizike) dhe dy orë sllovenisht.
Kaj je danes za malico? – Danes je za malico pica.	Çfar ka sot për shujtë? – Për shujtë sot ka pica.
Kaj bo jutri za malico? Jutri bo za malico ocvrt sir in pomfrit.	Çfarë do të ketë nesër për shujtë? – Nesër do të ketë për shujtë djath të panuar dhe patate të skuqura.
Se opravičujem za zamudo, gospod/gospa profesor.	Kërkoj falje për vonesën zotëri profesor/zonja profesoreshë.
Ali lahko prej končamo s poukom? – Ne, do zvonjenja je še pet minut.	A mund të përfundojmë me mësिम më herët? – Jo, kanë mbetur edhe pesë (5) minuta deri sa të bjerë zilja.
Pridi pred tablo.	Eja para tabelës.
10. oktobra pišemo test iz matematike.	Më 10 tetor shkruajmë test nga matematika.
Gospod profesor, radi bi predstavili test.	Zotëri profesor, duam ta shtyjmë testin.
Tvoje znanje je za štiri (4).	Dituria jote është për katër (4).

Profesorja (Vračuna) danes ni na šoli.	Profesori (Vračun) sot nuk është në shkollë.
Dežurni, kdo manjka?	Nxënës kujdestar, kush mungon?
V petek bo športni dan.	Të premten kemi ditë sporti.
Prinesi opravičilo od zdravnika.	Sille arsytimin me shkrim nga mjeku.
Odprite učbenike na strani deset (10).	Hapni librin në faqen dhjetë (10).
Rešite naloge v delovnem zvezku, in sicer prvo, drugo in tretjo.	Zgjidhni detyrat në fletoren e punës, të parën, të dytën dhe të tretën.
Kje je zbornica?	Ku është salla e arsimtarëve?
A lahko daste gospe Lei to v predal?	A mund t'ia futni zonjës Lea këtë në sirtar?
Gospod/gospa profesor, a je mogoče, da danes ne bi bila vprašana? Se opravičujem.	Zotëri profesor/zonja profesoreshë, ka mundësi të mos më pyesni sot? Më falni.
Prosim, vzemite ven svoje ...	Ju lutem, nxirrni jashtë ... tuaj.
Odprite knjige.	Hapni librat.
Pridi, prosim, sem.	Eja këtu, të lutem.
Vstanite. / Sedite.	Ngrihuni. / Uluni.
Prosim, zbriši tablo.	Të lutem, fshije dërrasën.
Poglejte ...	Shikoni ...
Pokažite na ...	Tregoni (me gisht) në ...
Daj mi, prosim ...	Më jep, të lutem ...
Tišina!	Qetësi, ju lutem!
Poslušajte, prosim.	Dëgjoni, ju lutem!
Nehajte govoriti, prosim.	Heshtni, ju lutem!
Odlično!	Shkëlqyeshëm!
Pravilno!	E saktë!
Pospravite svoje stvari.	Rregulloni gjërat tuaja.
Se vidimo naslednjič.	Shihemi herën tjetër.

MATEMATIKA

plus	plus
minus	minus
krat	herë
deljeno	i ndarë
vsota	gjithsejë, shumë
deljenec	pjestueshëm
delitelj	pjestues
količnik	herës, kuocient
faktor	faktor
zmnožek	produkt
odštevanec	zbritës
razlika	ndryshim
je enako	njësoj, njëlloj
odstotek, procent	përqindje
ulomek	thyesë
števec	numërues
imenovalec	emërues
daljica	segmenti
premica	drejtëz
točka	pikë
polovica	gjysmë

LIKI, TELESA

trikotnik	trekendesh
kvadrat	katror
pravokotnik	drejtkendesh
krog	rreth
kvader	kuboid
kocka	kub
stožec	kon
valj	cilinder

krogla

sfere

SLOVENŠČINA

povedek	kallëzues
osebek	kryefjalë
predmet	kundrinor
prislovno določilo	ndajfoljor
samostalnik	emër
pridevnik	mbiemër, adjektiv
glagol	folje, verb
prislov	ndajfolje
medmet	pasthirrmë
predlog	parafjalë
veznik	lidhëz
književnost	letërsi
pesnik	poet
pisatelj	shkrimtar, letrar
avtor	autor
poezija	poezi
proza	prozë
dramatika	dramatikë
roman	roman
pravljica	përrallë
novela	novelë
črtica	vijë
balada	baladë
ep	ep
rima	rimë

NARAVA – geografija, naravoslovje

atlas	atlas
pokrajina	vise
reka	lumë
ocean	oqean
morje	det
celina, kontinent	kontinent
slap	ujëvarë
obala	breg
ravnina	fushë
pol	pol
vulkan	vulkan
potres	(lëkundje) tërmeti
puščava	shkretëtirë
podnebye	klimë
zrak	ajër
poboçje	pjerrësi
krater	krater
nadmorska višina	lartësi
dolina	luginë
drevo	dru
globalno segrevanje	ngrohja globale
gora, gorovje	mal, vargmale
gozd, gozdovi	pyll, pyje
hrib, hribovje	kodër, kodrinore
jezero	liqen
onesnaževanje okolja	ndotja e ambientit
otok	ishull
planota	rafshnaltë
plazovi	orteqe (rrëshqitje dheu)

poplava	përmbytje
vreme	moti
celica	qelizë
poskus, eksperiment	eksperimenti
rastlina	bimë
silat	Forca
sever	veri
jug	jug
vzhod	lindje
zahod	perëndim
severovzhod	verilindje
severozahod	veriperëndim
jugovzhod	juglindje
jugozahod	jugperëndim

ZGODOVINA

prazgodovina	parahistoria
stari vek	historia e lashtë
srednji vek	mesjeta
sodobna, moderna zgodovina	historia moderne
kamena doba	epoka e gurit
železna doba	koha e hekurit
bakrena doba	eneoliti, periudha e bakrit
zgodovinski viri	burime historike
zgodovinska obdobja	periudhë të historisë
vojna	luftë
bitka	luftë
obzidje	mur
most	urë

GLASBILA

kitara	kitarë
trobenta	bori
saksofon	saksofon
triangel	trekendësh
violina	violina
bas kitara	kitarë bas
bobni	tupan, daulle
harmonika	fizarmonikë
orglice	harmonika ë gojes
citre	qestër
dude	tuba qese
harfa	harpë
kontrabas	bas
klavir	piano
flavta	fyll, flaut

LIKOVNA UMETNOST

čopič	furçë
tempera	tempera
barva	ngjyrë
glina	deltinë
risba	vizatim
slika	figurë, pikturë
kompozicija	kompozicion
tihožitje	e vdekur
portret	portret
papir	letër
podlaga	sfond
tuš	bojë

ŠPORT

odbojka	volejboll
košarka	basketboll
hokej	hokej
tenis	tenis
namizni tenis	pingpong
atletika	atletikë
gimnastika	gjimnastikë
tek	rëndë
žoga	top
podaja	kaloj, pasoje

IZBRANI GLAGOLI

*Dane so oblike glagolov v nedoločniku in 1. os. ednine v sedanjiku
Janë dhënë në trajtën e pashqar të vetës së parë njëjës, koha e tashme.*

biti, sem	të jesh, jam
delati, delam	të punosh, punoj
dvigniti, dvignem (denar)	të ngresh/marrësh (para)
govoriti, govorim	të flasësh, flas
hoditi, hodim	të ecësh, eci
igrati, igram	të luash, luaj
imeti, imam	të keshë, kam
kuhati, kuham	të ziesh, gatuaj
ljubiti, ljubim	të dashurosh, dashuroj
naroçiti se, naroçim se	të porositesh, porositem
ne marati, ne maram	të të mos pëlqejë, nuk më pëlqen
ne moçi, ne morem	të mos mundësh, nuk mundem
obleçi se, obleçem se	të vishesh, vishem
oprostiti, oprostim	të falësh, fal
poçutiti se (slabo), poçutim se (slabo)	të ndihesh (keq), ndihem (keq)

podpisati se, podpišem se	të nënshkruash, nënshkruaj
pogovarjati se, pogovarjam se	të bisedosh/diskutosh, bisedoj/diskutoj
položiti, položim (denar)	të depozitosh, depozitoj (para)
pomagati, pomagam	të ndihmosh, ndihmoj
pomeriti, pomerim (obleko)	të masësh, mas (fustanin)
ponoviti, ponovim	të përsërisish, përsëris
poiskati, poiščem	të kërkosh, kërkuj
pokazati, pokažem	të shfaqësh, shfaq
pokvariti se, pokvarim se	të prishet, prishem
poročati, poročam	të raportosh, raportoj
potrebovati, potrebujem	të të nevojitet, më nevojitet
primerjati, primerjam	të krahasosh, krahasoj
prinesti, prinesem	të sjellësh, sjell
priti, pridem	të vish, vij
prižgati, prižgem	të ndezësh, ndez
pustiti, pustim	të lësh, lë
poznati, poznam	të njohësh, njoh
poznati se, poznam se	të njihesh, njihem
prostiti, prosim	të lusish, lus
rozumeti, razumem	të kuptosh, kuptoj
reči, rečem	të thuash, them
sedeti, sedim	të rish ulur, ri ulur
slišati, slišim	të dëgjosh, dëgjoj
spoznati se, spoznam se	të njoftohesh, njoftohem
stanovati, stanujem	të banosh, banoj
šteti, štejem	të numërosh, numëroj
telefonirati, telefoniram	të telefonosh, telefonoj
ugasniti, ugasnem	të fikësh, fik
ukrasti, ukradem	të vjedhësh, vjedh
ukvarjati se, ukvarjam se	të merresh me, merrem me
uživati, uživam	të kënaqesh, kënaqem
varčevati, varčujem	të kursesh, kursej
vedeti, vem	të dish, di

videti, vidim	të shohësh, shoh
voziti, vozim	të ngasësh, ngas
vzeti, vzamem	të marrësh, marr
zaçeti, začnem	të fillosh, filloj
zamenjati, zamenjam	të ndërrosh, ndërroj
zamuditi, zamujam	të vonohesh, vonohem
zapreti, zaprem	të mbyllësh, mbyll
želeti, želim	të dëshirosh, dëshiroj
živeti, živim	të jetosh, jetoj

IZBRANI PRIDEVNIKI

bolan, bolna	i/e sëmurë
čudovit, čudovita	i mrekullueshëm, e mrekullueshme
debel, debela	i/e trashë
deloven, delovna	punëtor, punëtore
dolg, dolga	i/e gjatë (mundet edhe borxh, borxhin)
dolgočasen, dolgočasna	i mërzitshëm, e mërzitshme
drag, draga	i/e shtrenjtë
hiter, hitra	i/e shpejtë
jezen, jezna	i/e zemëruar
kratek, kratka	i/e shkurtër
lačen, lačna	i/e uritur
len, lena	dembel, dembele (përtac, përtace)
lep, lepa	i/e bukur
majhen, majhna	i/e vogël
miren, mirna	i/e qetë
mlad, mlada	i ri, e re
močan, močna	i fuqishëm, e fuqishme
nasmejan, nasmejana	i/e buzëqeshur
natančen, natančna	i/e përpiktë
nov, nova	i ri, e re

okrogel, okrogla	rrotullak, rrotullake
ozek, ozka	i/e ngushtë
simpatičen, simpatična	i këndshëm, e këndshme
sramežljiv, sramežljiva	i turpërueshëm, e turpërueshme
star, stara	i/e vjetër
suh, suha	i/e thatë
pameten, pametna	i/e mençur
počasen, počasna	i ngadalshëm, e ngadalshme
pospravljjen, pospravljena	i/e rregulluar
poučen, poučna	edukativ, edukative
priden, pridna	i/e vyeshëm
prijazen, prijazna	miqësor, miqësore
prijeten, prijetna	i pashëm, e pashme
privlačen, privlačna	joshës, joshëse
praktičen, praktična	praktik, praktike
razmetan, razmetana	i/e çrregulluar
svetel, svetla	i ndritshëm, e ndritshme
širok, široka	i/e gjerë
temen, temna	i/e errët
tih, tiha	i/e qetë
točen, točna	i/e saktë
urejen, urejena	i/e rregulluar
velik, velika	i madh, e madhe
vesel, vesela	i/e lumtur
visok, visoka	i/e lartë
vztrajen, vztrajna	insistues, insistuese
zabaven, zabavna	i zbavitshëm, e zbavitshme
zanimiv, zanimiva	interesant, interesante
zdrav, zdrava	i/e shëndoshë
žalosten, žalostna	i/e pikëlluar
žejen, žejna	i etshëm, e etshme

IZBRANI PRIDEVNIKI – nasprotja

velik – majhen	i madh – i vogël
vroč – mrzel	i nxehtë – i ftohtë
debel – tanek	i trashë – i hollë
star – nov	i vjetër – i ri
star – mlad	i moshuar (plak) – i ri
dolg – kratek	i gjatë – i shkurtër
vesel – žalosten	i gëzuar – i trishtuar
levo – desno	e majta – e djathta
hiter – počasen	i shpejtë – i ngadalshëm
poln – prazen	i mbushur – i zbrazët/bosh
težek – lahek	i rëndë – i lehtë
moker – suh	i lagur – i terur, i thatë

IZBRANI PRISLOVI

Čas	Koha
danes	sot
dopoldne	paradite
jutri	nesër
kmalu	së shpejti
najprej	së pari
nikoli	kurrë
pogosto	shpesh herë
ponavadi	zakonisht
popoldne	pasdite
opoldne	mesditë
popoldne	pasditë
dopoldne	paradite
potem	pastaj
pozno	vonë

redkokdaj	rrallë herë
včasih	ndonjëherë
vçeraj	dje
vedno	gjithmonë
letos	sivjet
lani	vjet
zdaj	tani
zgodaj	herët
zjutraj	në mëngjes
zveçer	në mbrëmje
Prostor	Vendi
blizu	afër
daleč	larg
tam	atje
tukaj	këtu
na	mbi
med	midis, mes
na vrhu	në majë
nasproti	përballë
za, zadaj	prapa
pred	para
poleg, zraven	pranë
skozi	përmes
levo	majtë
desno	djathtë
naravnost	drejt
spodaj	poshtë
zgoraj	sipër
spredaj	përpara
tam	atje
tu, tukaj	aty, këtu
gor	lartë
dol	poshtë

na	mbi
okoli	rreth
pod	nën, poshtë
v	brenda
Način	Mënyra
dobro	mirë
grdo	shëmtuar
hitro	shpejtë
lepo	bukur
poçasi	ngadalë
slabo	keq, dobët
Količina	Sasia
dovolj	mjaft
malo	pak
nekaj	ca
nič	asgja
ogromno	shumë
precej	shumë, sasi e madhe
premalo	pamjaftueshëm
preveç	tepër
veliko	shumë

MESTO

avtobusno postajališče	stacion autobusi
zdravstveni dom	shtëpi shëndeti
bolnišnica	soital
lekarna	barnatore
hiša	shtëpi
park	park
igrišče	kënd lojrash
cesta	rrugë

postaja	stacion
supermarket	supermarket
semafor	semafor
bencinska črpalka	Pompë derivatesh
cvetličarna	lokal luleshitëje
knjigarna	librari
muzej	muze
nakupovalno središče/nakupovalni center	qendër tregtare
nogometno igrišče	fushë futbollit
občina	komunë
opera	opera
papirnica	librari
pekarna	furrë
pošta	posta
ribarnica	dyqan peshku
slaščiçarna	ëmbëltore/pastiçeri
športna dvorana	sallë sportesh
turistiçna agjencia	agjenci turistike
veleblagovnica	supermarket
mesnica	mishtore
kemiçna çistilnica	pastrim kimik

PREVOZNA SREDSTVA

kolo	biçikletë
avtobus	autobus
avto	veturë
tovornjak	kamion
motorno kolo	motorr
vlak	tren
rešilni avto	autoambulancë

gasilski avto	makinë zjarrfikëse
---------------	--------------------

JAVNI NAPISI

Biološki odpadki.	Mbetje biologjike.
Dovoljeno za stanovalce.	E lejuar për banorët.
Embalaža.	Ambalazh.
Gibanje omejeno.	Lëvizja e kufizuar.
Izhod v sili.	Dalje emergjente.
Kajenje prepovedano.	Ndalohet pirja e duhanit.
Ni prehoda.	Nuk ka vendkalim.
Ob nedeljah in praznikih zaprto.	Të dielave dhe ditët e festave mbyllur.
Papir.	Letër.
Prepovedano odlaganje odpadkov.	Ndalohet hudhja e mbeturinave.
Prepovedano ustavljanje in parkiranje.	Ndalim qëndrimi dhe parkimi.
Razprodaje.	Zbritje.
Rezervirano.	I/e rezervuar.
Spolzka tla.	Rrëshqet.
Steklo.	Xham.
V okvari.	Në defekt.
Zasedeno.	I/e zënë.

MEDIJI

aktualno	aktuale
časopis	gazetë
članek	artikull
črna kronika	kronika e zezë
dnevni časopisi	gazetat ditore/të përditshme
gospodarstvo	ekonomia
intervju	intervistë

kultura	kultura
moda	modë
nesreča na avtocesti	aksident në autostradë
novica	lajm
novinar	gazetar
politika	politika
predsedniške volitve	zgjedhjet presidenciale
radio	radio
recept	recetë
revija	revistë
rubrika	rubrikë
šport	sporti
športni dogodki	ngjarje sportive
vreme v prihodnjih dneh	moti në ditët e ardhshme
televizijska oddaja	emision televiziv

Uporabljena literatura in viri

1. Berishaj, Nikollë. Albansko-slovenski in slovensko-albanski slovar = Fjalor shqip-sllovenisht dhe sllovenisht-shqip, Ljubljana: Cankarjeva založba, 1989
2. Berishaj, Nikollë, Fjalor sllovenisht - shqip, shqip – sllovenisht = Slovensko - albanski, albansko - slovenski slovar, Tiranë: Botimer Toena, 2002.
3. Dralle, Anette; Fenner, Kirsten. Šolski slikovni slovar: angleško-slovensko-albanski, Ljubljana: Rokus Klett, 2010.
4. Majcenovič Kline, Barbara. Slovensko-albanski slikovni slovar, Hoče: Skrivnost, 2017.
5. Maliqi, Abedin. Slovensko-albanski dialogi = Sllovenisht-shqip dialogje, Ljubljana: samozaložba, 2003.
6. Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. vir:
http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2013/programi/media/pdf/smernice/cistopis_Smernice_vkljucevanje_otrok_priseljencev.pdf (dostop 23. 5. 2019).
7. Z besedami gradimo slovenski izraz, slovensko-albanski slovar = Me fjalë ndërtojmë shprehje sllovene, fjalor sllovenisht-shqip

